

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 24Csp/46/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123204407
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123204407.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Lenkou Benčovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX C. XXX, právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sovietskych hrdinov 163/66, Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190, o primerané finančné zadosťučinenie, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 200 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .
- III. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % vychádzajúc pri výpočte trov konania z prisúdenej istiny, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 3.5.2023 domáhal voči žalovanému zaplataenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 818 eur a náhrady trov konania.
2. V žalobe uviedol, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 13Csp/244/2017 bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa, o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v celom rozsahu úspešný. Rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 13Csp/244/2017 - 33 zo dňa 28.9.2021 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 9CoCsp/35/2022 – 83 zo dňa 27.10.2022 (ďalej len „Základné konanie“) bol žalovaný zaviazaný k povinnosti vydať žalobcovi sumu 218 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 19.10.2017 do zaplataenia. Zároveň súd prvej inštancie určil neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmluve o úvere č. 806300008 zo dňa 10.7.2009. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 1.12.2022. Ako spotrebiteľ si uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie (ďalej len PFZ) za porušenie jeho spotrebiteľských práv, ktoré bol nútený brániť v Základnom konaní.
3. Žalobca ako dôkazy označil rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 13Csp/244/20107 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp/35/2022.
4. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a navrhol ju ako nedôvodnú zamietnuť. Namietal, že nárok je nedôvodný, čo do výšky neprimeraný a jedná sa o zjavné zneužitie práva.
5. Súd na prejednanie sporu nariadil pojednávanie na deň 29.9.2023, na ktorom žalobca zotrval na podanej žalobe. Právny zástupca žalovaného svoju neúčastť riadne a včas ospravedlnil, preto súd pojednával v jeho neprítomnosti.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu a výsluchom žalobcu a zistil tento skutkový stav:

7. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 13Csp/244/2017 - 33 zo dňa 28.9.2021 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 218 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 19.10.2017 do zaplataenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. 806300008, z 10.7.2009, uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach – bod 13) o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná. Žalobcovi priznal nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

8. Z odôvodnenia rozsudku okrem iného vyplýva, že žalobca uzatvoril so žalovaným zmluvu o úvere č. 806300008 z 10.7.2009 vo výške 250,- Eur za poplatok vo výške 218,- Eur s tým, že celkovú čiastku vo výške 468,- Eur mal (žalovanému) zaplatiť v 12 splátkach po 39,- Eur, pričom poplatok z predmetného úveru predstavuje 87% navýšenie. Zmluva je vyhotovená na predtlačenom zmluvnom formulári žalovaného, do ktorého sa rukou dopisovali iba osobné údaje žalobcu ako dlžníka a vyššie uvedené číselné údaje. Zo žaloby a nespochybných tvrdení žalobcu ďalej vyplýva, že poplatok vo výške 218,- Eur je, v zmysle bodu 13 všeobecných obchodných podmienok, z 2/3 tvorený nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere so všetkou administratívou s tým spojenou. Vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru je v bode 13 uvedené: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatkov v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.“ Súd pritom dospel k jednoznačnému záveru, že napadnuté ustanovenie, uvedené vo všeobecných obchodných podmienkach o tom, že dve tretiny poplatku za úver zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, spôsobuje celkom zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ustanovenie o tomto poplatku nebolo transparentne uvedené v samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, na ktorú spotrebiteľ pripojil svoj podpis, a tieto náklady a ich význam či dôvod nie sú v zmluve nijako špecifikované (tak aby bolo zrejmé za čo všetko má spotrebiteľ platiť), a najmä toho, že pri ustanovení o tomto poplatku nie je vôbec zrejmé, prečo by poplatok za úver v tejto časti (vo výške 2/3 z poplatku stanoveného na 218,- Eur za úver vo výške 250,- Eur) za administratívu mal byť závislý od výšky úveru, a mal predstavovať neprimeranú sumu zodpovedajúcu dokonca až 58% poskytnutého úveru.

9. Pokiaľ ide o bezdôvodné obohatenie súd uviedol, že z predloženej písomnej zmluvy o úvere, na ktorú žalobca pripojil svoj podpis, zistil, že jej písomné vyhotovenie, vzhľadom na jej spotrebiteľskú povahu, neobsahuje viacero osobitných obsahových náležitostí vyžadovaných ZoSU. Poukázal na to, že podmienky upravujúce čerpanie úveru, úroky a spôsob úročenia a splácania úveru a jeho jednotlivých častí (a to osobitne aj s prihliadnutím na právo dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve, a jeho povinnosť zaplatiť úroky len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov) musia byť vyjadrené určitým a zrozumiteľným spôsobom vylučujúcim pochybnosti o obsahu povinnosti splácať jeho jednotlivé položky (vrátane postupu jej splnenia), a musia byť uvedené v písomnej úverovej zmluve, na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis inak sa podľa § 4 ods. 3 ZoSU poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, resp. podľa § 4 ods. 4 ZoSU veriteľ na úrok a poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, nárok nemá. To znamená, že pre nárok na úroky musia byť v písomnej zmluve o spotrebiteľskom úvere dojednané podmienky upravujúce jeho čerpanie a ročná úroková sadzba tak, aby boli súčasne zrejmé podmienky ktoré upravujú jej uplatňovanie – ktorými sa, vychádzajúc z podstaty a zmyslu čerpania úveru a jeho úročenia, rozumejú všetky podmienky tak aby bolo zrejmé kedy a ako spotrebiteľ dostane peniaze, aká je ročná úroková sadzba, a ako, resp. z akej sumy a odkedy (napr. či už od dojednania úveru - rezervácie peňažných prostriedkov, alebo od reálneho poskytnutia peňažných prostriedkov v prospech dlžníka, alebo až od určitého iného času v prípade dojednania dočasného bezúročného obdobia) a dokedy sa má uplatňovať (napr. do stanoveného času splatnosti, alebo do vrátenia, alebo inak), a to tak, aby bola jasne určiteľná povinnosť platenia úrokov (napr. aj v situácii prípadného predčasného alebo oneskoreného vrátenia peňažných prostriedkov). V tomto prípade tomu tak nebolo. Určitosti a zrozumiteľnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako dvojstranného právneho úkonu nesvedčí ani rozsiahlosť a neprehľadnosť textu obchodných podmienok napísaná drobným písmom so súčasným zakomponovaním viacerých

podstatných zmluvných náležitostí zmluvy o úvere na ich viacerých miestach. V danom prípade pritom samotná zmluva, resp. text zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na ktorý spotrebiteľ pripojil svoj podpis, neobsahuje (ad 1.) podmienky upravujúce jeho čerpanie (§ 4 ods. 2 písm. e) ZoSU) – teda kedy a akým spôsobom spotrebiteľ dostane peniaze (podľa bodu 2B vysvetliviek na vyplnenie formulára o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa prílohy vyhl. č. 620/2007 Z.z. sa pri čerpaní spotrebiteľského úveru uvádzajú všetky informácie o podmienkach upravujúcich čerpanie ponúkaného spotrebiteľského úveru, a pre výklad ich rozsahu vid' subsidiárne primerane aj formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere uvedený v prílohách č. 3 a 4 zákona č. 129/2010 Z.z., obsahujúci niektoré vysvetľujúce informácie), (ad 2.) ročnú úrokovú sadzbu (§ 4 ods. 2 písm. h) ZoSU) s uvedením, či ide o fixnú ročnú úrokovú sadzbu alebo variabilnú ročnú úrokovú sadzbu (podľa bodu 3B vysvetliviek na vyplnenie formulára o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa prílohy vyhl. č. 620/2007 Z.z. sa pri ročnej úrokovej sadzbe tiež uvádza, či ide o fixnú ročnú úrokovú sadzbu, alebo variabilnú ročnú úrokovú sadzbu), a (ad 3.) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. i) ZoSU) tak aby bolo napríklad (najmä v súvislosti s uplatňovaním úrokovej sadzby a možnosťou kedykoľvek určiť aktuálnu výšku dlhu) zrejmé, či sa spotrebiteľský úver spláca anuitne, alebo sa úroky a poplatky splácajú ako prvé a istina neskôr alebo naopak, či sa úroky a poplatky strhávajú z celkovej výšky spotrebiteľského úveru (podľa bodu 2C vysvetliviek na vyplnenie formulára o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa prílohy vyhl. č. 620/2007 Z.z. sa pri splácaní spotrebiteľského úveru uvádza výška, počet a termíny splátok ponúkaného spotrebiteľského úveru. Text zmluvy o spotrebiteľskom úvere napokon neobsahuje ani (ad 4.) ročnú percentuálnu mieru nákladov (§ 4 ods. 2 písm. j) ZoSU) a (ad 5.) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 2 písm. k) ZoSU), poskytnutý spotrebiteľský úver sa preto v zmysle ust. § 4 ods. 3 a 4 ZoSU považuje za bezúročný a bez poplatkov, a teda veriteľ právo na ich úhradu nemal. Tým sa majú na mysli nepochybne všetky úroky a poplatky vzťahujúce sa k tomuto úveru. Vzhľadom na to súd považoval žalobu za dôvodnú aj v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia, a preto žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi jeho sumu v rozsahu rozdielu medzi peňažnými prostriedkami, ktoré žalobcovi na základe zmluvy o úvere v sume 250,- Eur zrejme poskytol (a na ktorých vrátenie tak mal nárok) a tými, ktoré žalobca na tento úver v jeho prospech vo výške 468,- Eur celkovo uhradil, teda vo výške 218,- Eur.

10. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 20Csp/33/2022 – 35 zo dňa 27.10.2022 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Uviedol, že pokiaľ ide o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky (poplatok, ktorý je z 2/3 tvorený nákladmi na vypracovanie, uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou), nemá dôvod odkláňať sa od svojej doterajšej rozhodovacej praxe. Žalovanému by mali byť známe dôvody konštatovania neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky odvolacím súdom, a to z početných jeho rozhodnutí vo veciach žalovaného (porovn. napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 6Co/36/2017, 6Co/134/2016, 20Co/16/2017, 20Co/44/2016). Pokiaľ sa týka námietky premlčania odvolací súd uviedol, že objektívna premlčacia doba je upravená v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom uvedené ustanovenie rozlišuje objektívnu premlčaciu dobu 3-ročnú a v prípade, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie upravuje 10-ročnú premlčaciu dobu, ktorá začína plynúť odo dňa, kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo. Odvolací súd poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo 268/2021 zo dňa 28.02.2022, v ktorom konštatoval: „Vzhľadom na to, že podľa rozsudku Súdneho dvora EU C-485/19 zásada efektivity bráni vnútroštátnej úprave objektívnej trojročnej premlčacej lehote je nevyhnutné na tento typ nárokov subsidiárne uplatňovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu lehotu na vydanie bezdôvodného obohatenia (a to bez skúmania zavinenia). Dovolací súd súčasne poukazuje na vecne správny názor odvolacieho súdu, podľa ktorého vo vzťahu k aplikovaniu 10-ročnej alebo 3-ročnej objektívnej premlčacej doby odvolací súd poukazuje na bod 42. v spojení so záverom Písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-485/19 zo dňa 07.10.2019, kde Európska komisia uviedla, že 51. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle zásady efektivity vykladať tak, že mu odporuje taká vnútroštátna úprava, v zmysle ktorej spotrebiteľa, ktorý uplatňuje svoj nárok na vrátenie plnenia bezdôvodného obohatenia vzniknutého na základe plnenia spotrebiteľa z nekalej zmluvnej podmienky má pre uplatnenie 10-ročnej objektívnej premlčacej doby povinnosť dokázať, že veriteľ úmyselne porušil práva spotrebiteľa.“ Vychádzajúc z citovaného rozhodnutia odvolací súd na danú vec aplikoval 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu (bez skúmania zavinenia), ktorá začala plynúť vznikom bezdôvodného obohatenia (kedy už začal žalobca plniť nad rámec poskytnutej základnej sumy. Nakoľko úverová zmluva medzi stranami sporu bola uzavretá dňa 10.07.2009 a žaloba bola podaná dňa 27.09.2017 je zrejmé, že táto bola podaná v 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe

11. Rozsudok č.k. 13Csp/244/2017 – 33 nadobudol právoplatnosť dňa 1.12.2022.

12. Žalobca na pojednávaní uviedol, že zo strany žalovaného ho obťažovali, aj teraz mu neustále volajú a vypisujú mu maily. Vždy každý deň o jedenástej mu príde mail – výzva na kontakt ohľadom vyrovnania. Nevedel uviesť ale presne, či sa to týka tejto zmluvy alebo inej.

13. Právny zástupca žalobcu uviedol, že žalobca sa musel exekučne domáhať vydania bezdôvodného obohatenia. Štandardne od žalovaného je možné plnenie vymôcť iba na základe exekúcie, teda neplní dobrovoľne. Súdu krátkou cestou predložil na nahliadnutie návrh na vykonanie exekúcie adresované Okresnému súdu Banská Bystrica, kde je uvedený ako oprávnený žalobca, povinný Pohotovosť, s.r.o., ide o vymoženie na základe rozsudku 13Csp/244/2017, výška istiny 218 eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 218 eur od 19.10.2017 do zaplatenia a trovy exekúcie a trovy právneho zastúpenia. Súdu predložil tiež upovedomenie o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie z 13.12.2022 vydané OS Banská Bystrica v exekučnej veci sp. zn. 48Ek/3186/2022 vo veci oprávneného - žalobca proti povinnému Pohotovosť, s.r.o., o vymoženie 218 eur. Vykonaním exekúcie bol poverený JUDr. Jaroslav Straka so sídlom EÚ Račianska, Bratislava.

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

18. Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

19. Podľa § 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie spotrebiteľovi

a) ukladať povinnosť bez právneho dôvodu,

b) upierať práva podľa § 3.

20. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. Zákon o ochrane spotrebiteľa, Zákon o spotrebiteľskom úvere, Zákon o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

21. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, základ nároku je daný (napr. uznesenie sp. zn. 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo sp. zn. 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019

sa s týmto názorom stotožnil a uviedol nasledovné: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

22. V súlade s princípom právnej istoty upraveným v článku 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku súd prvej inštancie preto rešpektuje uvedené právne závery vyšších súdnych autorít a plne na nich odkazuje.

23. S poukazom na tieto závery, keďže je nepochybné, vychádzajúc z právoplatného rozsudku vo veci sp. zn. 13Csp/244/2022, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala neprijateľnú zmluvnú podmienku a z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čím boli porušené práva žalobcu ako spotrebiteľa v zmysle Občianskeho zákonníka, je základ nároku na primerané finančné zadostučinenie daný.

24. Súd mal na základe zisteného skutkového stavu s poukazom na právnu úpravu primeraného finančného zadostučinenia za to, že dikcia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa bola naplnená tým, že žalobca ako spotrebiteľ bol úspešný v predchádzajúcom konaní o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a vydanie bezdôvodného obohatenia, teda na súde úspešne uplatnil porušenie práv alebo povinností ustanovených Občianskym zákonníkom, a preto má právo na primerané finančné zadostučinenie od žalovaného, ktorý za toto porušenie práv spotrebiteľov, resp. povinností dodávateľa zodpovedá. Súd pritom zastáva názor, že porušenie práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože takáto podmienka nevyplýva zo znenia ustanovenia § 3 ods. 5 poslednej vety zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

25. Zmyslom primeraného finančného zadostučinenia je jednak satisfakčná funkcia, tá sa však týka len konkrétneho spotrebiteľa, ktorému je primerané finančné zadostučinenie priznané v relatívnej podobe. Okrem toho má primerané finančné zadostučinenie aj preventívnu funkciu, ktorá nie je o nič menej významná a ktorej úlohou je odradiť nečestných dodávateľov od používania neprijateľných zmluvných podmienok či používania zmlúv neobsahujúcich zákonom predpísané náležitosti. Napokon existuje tu sankčná funkcia primeraného finančného zadostučinenia, ktorá má viesť k tomu, aby dodávatelia boli postihnutí aj v majetkovej sfére, keďže ako ukazuje už niekoľkoročná súdna prax, vyhlásenie zmluvných podmienok za neprijateľné a teda za neplatné, prípadne konštatovanie absencie požadovaných zákonných náležitostí v zmluvách so spotrebiteľmi (ide de facto o morálne odsúdenie), javí sa byť nedostatočným. Nemožno zabúdať na to, že bol to práve žalovaný, kto sa dopustil konania v rozpore so zákonom.

26. Pri dôvodnosti uplatneného nároku na priznanie finančného zadostučinenia súd berie do úvahy nielen tú skutočnosť, že neprijateľná zmluvná podmienka neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, je spôsobilá negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľa a potenciálne ohroziť jeho sociálny či rodinný život, ale zohľadňuje aj postoj spotrebiteľa, ktorý sa aj napriek jeho postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi rozhodol brániť svoje spotrebiteľské práva, a prispel tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, mysliac pritom na to, že aj vďaka žalobcovi vyšlo najavo, že dodávateľ uzatvára formulárové zmluvy so spotrebiteľmi, v rámci ktorých používa zmluvné podmienky v neprijateľnom znení. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia predstavuje doplnkovú ochranu spotrebiteľa, ktorú z explicitného znenia zákona nemožno stotožňovať s úspešne uplatneným právom (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/114/2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/179/2018 zo dňa 31.01.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/115/2018 zo dňa 29.01.2019)

27. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/92/2021 zo dňa 30.6.2022 vyplýva, že na priznanie práva na zadostučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a

o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o prístupkoch v znení neskorších predpisov, je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadosťučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu.

28. Významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je to, o aké vážne porušenia práva spotrebiteľa išlo. Musí sa vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Ako bolo už vyššie uvedené, porušenie práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože nevyplýva to znenia ustanovenia § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z. V tomto prípade relevantné bolo len porušenie povinností zo strany dodávateľa, ktoré súd vyhodnotil v priamej súvislosti s vyslovením neprijateľnosti zmluvných podmienok.

29. V dôsledku konania žalovaného bol žalobca nielenže vystavený bezprostredne hroziacej majetkovej ujme, nad rámec uvedeného bol nútený chrániť svoje práva súdnou cestou. Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane v prípade neúspechu v konaní. Spotrebiteľ, teda žalobca, nie je povinný preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinností dôjde. Žalobca sa v tomto prípade úspešne domohol svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia. Cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od recidívy a na upustenie od porušovania spotrebiteľských práv (viď. napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16CoCsp/9/2022).

30. Keďže žalovaný preukázateľne porušil práva žalobcu ako spotrebiteľa, súd považoval samotný nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie za dôvodný, a preto žalobe vyhovel, avšak iba sčasti. V danom prípade súd považoval za spravodlivé priznať finančné zadosťučinenie vo výške 200 eur, ktoré je primerané povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu a ktoré zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobcovi ako spotrebiteľovi primeranú satisfakciu a súčasne pôsobí dostatočne odradzujúco pre žalovaného, ktorého má „motivovať“ k tomu, aby sa v budúcnosti vyhol predkladaniu vadných zmlúv spotrebiteľom. V konaní bolo nepochybne preukázané, že zmluva predložená žalobcovi neobsahovala obligatórne náležitosti v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch a zároveň obsahovala zmluvnú podmienku, ktorú súd vyhlásil za neprijateľnú. Žalobca netvrdil a nepreukázal, že konanie žalovaného malo negatívne dôsledky na vznik jeho nepriaznivej majetkovej ako aj sociálnej situácie v konkrétnom čase, súd prvej inštancie s poukazom na okolnosti uvedeného prípadu považoval za primeranú výšku primeraného zadosťučinenia 200 eur. Súčasne zohľadnil tú skutočnosť, že okrem vyhlásenia neprijateľnej zmluvnej podmienky došlo k uloženiu povinnosti žalovanému vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie, pričom žalovaný neplnil dobrovoľne a žalobca bol tak nútený iniciovať exekučné konanie.

31. Podľa čl. 3 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené. Výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovolávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

32. Podľa čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

33. Podľa § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

34. Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Súd priznal žalobcovi náhradu trov konania v plnej výške napriek tomu, že mu nepriznal ním požadovanú sumu primeraného finančného zadosťučinenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V danom prípade výška nároku závisela od úvahy súdu. Úvaha súdu sa týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku, ten bol daný. Základná sadzba tarifnej odmeny advokáta sa pritom vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia (obdobne tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/20/2017 zo dňa 05.05.2017). O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).